

VEDLEGG 3

KULTURMINNEPLAN BIRKENES HANDLINGSPROGRAM 2020-2028:

BK= Birkenes kommune, BB =Stiftelsen Birkenes bygdemuseum , F=Frivillige, LFB=Lillesand- Flaksvandsbanen AS, H=Historielaget, IVBM=Iveland og Vegusdal Bygdemuseum

Tiltakene gjennomføres etter hvert som man har tilgjengelige ressurser. Det anbefales at tiltakene legges inn som en egen kategori i plan for idrett og fysisk aktivitet under den årlige rulleringen av handlingsprogrammet.

Det avsettes en større sum hvert år til kulturminnetiltak avhengig av hva som planlegges det aktuelle året.

PS! Det jobbes parallelt med å sjekke om de ulike kulturminnene er registrert – ev. legge dem inn i kulturminnebasen Askeladden og/eller kulturminnesøk.

nr	Kulturminne	Ansvar	År	Antydnet kommunal andel
	<i>Tovdalselva og sideelvene:</i>			
1	Slågedalsbrua. Reparere/registrere.	Private/ F/BK	2020	20000
2	Fløtningsskjermer.Reparere skjermer som er prioritert i registreringen som ble gjort i 2019. Registrere.	BK/ private	2020	20000
3	Utvide turstinetet langs Tovdalselva, elva øst. Sette opp infoskilt ved kulturminner. Ev. registrere.	BK/F	2020	10000
4	Digitalisere beskrivelser av alle turer langs elva og info om kulturminnene, slik at de er lette å finne på internett. Nyskriving/nyutgivelse av de lokalhistoriske heftene.	BK	start 2020	10000
5	Flaksvandsområdet Lage en plan for omr. med mål å få ryddet og bedret tilgjengeligheten for publikum samt finne ut hvem som skal ha ansvar for hva. Hva med bomhuset ute i vannet? Sikre noe av kjerraten, bomfester osv. Registrere.	BBM samarbeid m/LFB/BK	I løpet av perioden	
6	Gjøre de lokalhistoriske heftene tilgjengelig på nett.	BK/F	I løpet av perioden	
7	Sette opp opplysningsskilt ved Flakkefossen med bilder og tekst (tømmerrenna, sagbruk osv.).	BK	I løpet av perioden	
8	Vurdere flere sikringstiltak langs elva for å bevare skjermer og andre kulturminner.	BK/F	I løpet av perioden	
9	Vurdere renovering av flere bruer over elva, bl. a den gamle Mollestadbrua.	P/F/BK	I løpet av perioden	
10	Opparbeide tursti i Mølledalen/evt. også i nederste del av Grødebekkdalen med infoskilt om kulturminner og naturverdier.	P/F/BK	I løpet av perioden	
	<i>Transport /LFB:</i>			
1	Lage flere opplysningsskilt som settes opp ved noen av de gamle ferdselsårene og legge info ut på nett.	BK/F	I løpet av perioden	
2	Utviklingstiltak rundt Tveide stasjon: <ul style="list-style-type: none"> • Rydde området rundt Tveide stasjon slik at det vil framstå slik det var da toget gikk. • Rehabiliterer jernbanespor på stasjonstomta. • Vedlikeholde lina mellom Birkeland skole og krysset ved Toralf Aas. • Inngå avtaler med grunneierne om å få lov å rydde og hogge store trær på lina mellom Tveide og Eigeland. • Vurdere sporlegging mellom Jordbruna og Eigeland og vurdere dresinsykkeltilbud på denne strekningen. • Inngå avtaler med grunneierne om å få tilgang til samt rydde/vedlikeholde parsellen Tveide og krysset ved 	LFB LFB BK/LFB/F LFB LFB BK/LFB	Starte i 2020 og utvikle videre I løpet av perioden	10000

	<p>Toralf Aas og vurdere sikring av denne traseen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sette opp nye opplysningskilt langs lina. • Rydde ved de fine murene slik at de vil synes bedre. (Både sør for Modalen og den store muren sør for Natveitåsen). Sette opp severdighetsskilt ved dem. • Registrere alle stikkrenner med status og bilder. • Sette opp informasjonsskilt ved Skilsteinene. • Foreta tilstandsvurdering av jernbanebrua over Moelva. • Reparere jernbanebrua over Moelva. • Evt nye tiltak for å fremme historien til LFB. • Registrere aktuelle kulturminner. 	LFB LFB LFB LFB LFB LFB/F LFB LFB		
<i>Kulturminner som står i fare for å forsvinne:</i>				
1.	Ta vare på/flytte mølla i sentrum fra Mo sin eiendom til museumsområdet på Tveide. Realisering av planer for «Møllebygget» på Grasham. Registrere.	BBM	2020	Egen sak
2.	Tobias jorde. Beholde jordet som et kulturminne fra tidligere slåttemark. Få fram ruinene etter det gamle huset og uthuset til Tobias Gunvaldsen. Registrere. Opplysningskilt om jordet og litt om Tobias mm	BK	2020	30000
3.	Torvstrøfabrikken. Opprette et prosjekt med siktemål å utvikle Myhre til et nasjonalt besøkssenter for myrområder, torvuttak og klima. Evt. registreringer.	BBM/H	I løpet av perioden	
4.	Reparere taket på Levemåten. Registrere.	F/H	«	
5.	Sette i stand Padda slik at den kan stilles ut. Lage et fløtningsprosjekt i Tovdalselva, lokalisert til rasteplassen sør for Søre Herefoss. Her vil det inngå diverse fløtningsminner og fløterbåten Padda. Dette omfatter utstilling og informasjon. Evt. registreringer.		«	
6.	Utarbeide verneplan for kirkegårdene. Verneverdige elementer tas vare på på best egnede måte.	Birkenes kirkelige fellesråd	«	45000
7.	Utarbeide plan med tanke på å kartlegge/ta vare på historiske bygninger og bygningsmiljøer i Birkenes.	BK/F	«	
<i>Kulturminner og folkehelse</i>				
1.	Fortsette med tiltak som kombinerer folkehelse og lokal kulturarv. Tas inn som en del de ulike prosjektene.	BK/F	I løpet av perioden	
2.	Vurdere tursti i Mølledal og ev. også deler av Grødebekkdalen.	F/BK	«	

Bør jobbes med kontinuerlig:

- Sørge for at museene på Tveide og Fjermedal opprettholdes og ev. utvikles videre. Ansvar: BBM og IVBM/kommuner.
- Sørge for at LFB-toget i sentrum vedlikeholdes. Ansvar: BK.

- Vedlikeholde/ta vare på/ev. skilte gamle ferdselsveier. Legge ut info og kart på nett. Ansvar: F/BK.
- Sørge for godt vedlikehold av Svalandsruta og brannbilen. Ansvar: BBM.
- Ivareta alt bildemateriell på en sikker og god måte. Ansvar:BBM.
- Sørge for nødvendige oppdateringer/nyregistreringer i Askeladden/Kulturminnesøk og ev. Sefrakregister. Ansvar: BK.
- Jobbe med kartfesting av de ulike kulturminnene. Ansvar: BK
- Årlig markering av kulturminnedag. Ansvar: BK i samarbeid med BBM/andre

Langtidsprogram:

- Vurdere istandsetting av fløterhytta på Storøya i Herefosfjorden. Ansvar: F
- Registrere brønnartroer. Ansvar: Historielag.
- Renske brønnartroa ved Haugen (Dalane). Ansvar: Historielag
- Sørge for at oversikten over innholdet i historielagets årsskrift blir tilgjengelig. Alle heftene bør være tilgjengelig på biblioteket, og de bør legges ut på nett. Ansvar: Kommunen i samarbeid med historielaget og andre frivillige.
- Vurdere å gjenoppbygge Flåbrua. Ansvar: Private/frivillige/offentlige.
- Vurdere å ta vare på rester etter sagbruket ved Flakkefossen. Ansvar: Historielaget.
- Lage et nytt hefte med info om spesielle bygninger langs Tovdalselva. Ansvar: Ildsjeler/historielag e.l.
- Lage universelt utformet tursti med gangbru langs det bratte partiet like nord for Teinefossen Ansvar: Samarbeid mellom frivillige og offentlige.
- Digitalisere dokumentene som omhandler navn langs elva og legge dem ut på nettet.
- Sette opp informasjonskilt ved Skilsteinane på Tveide.
- Lage en statusoversikt over noen av sideelvene til Tovdalsvassdraget med forslag til aktuelle skjermer som bør vedlikeholdes.
- Vurdere om det bør settes opp flere opplysningskilt ved noen kulturminner langs sideelvene til Tovdalsvassdraget.
- Registrere tømmerkjermer i sideelvene til Tovdalsvassdraget.
- Sikre areal for reetablering av traseen mellom Tveide stasjon og Jordbruna.
- Legge spor på strekningen mellom Jordbruna og Tveide stasjon for å tilrettelegge for dresinsykling.
- Skape sceniske opplevelser som bidrar til kunnskap om lokalhistorien.